

Kvinner & Familie

Nr. 1/2022

Norges Kvinne- og
familieforbund

MEDLEMSBLAD FOR NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND

Løvemammaene tildelt Marie-prisen

Forsidefoto: Løvemammaene

Kvinner & familie

Nr. 1 2022

136. årgang - Grunnlagt 1887

Redaktør

Lene Søgård Gloslie

Utgiver:

Norges Kvinne- og familieforbund

Storgata 11, 0155 Oslo

Telefon: + (47) 22 47 83 80

E-post: post@kvinnerogfamilie.no

Annonser:

post@kvinnerogfamilie.no

Abonnement:

Kan bestilles hos utgiver: Kr 150,- pr. år.

Medlemmer av forbundet får bladet gratis

Design:

Cathrines.cmykeri@chfuglei@gmail.com

Trykk: Trykk: X-IDE AS, Telefon 951 05 900

Adressering: Mailbroking

Opplag: 2500

Redaksjonsrådet:

Aina Alfredsén Førde

aina@kvinnerogfamilie.no

Christine Andreassen

christine@kvinnerogfamilie.no

Lene Søgård Gloslie:

redaktor@kvinnerogfamilie.no

Randi Støre Gjerde

randi@kvinnerogfamilie.no

Internettadresse:

www.kvinnerogfamilie.no

Frist for stoff: 4. mai 2022

Ettertrykk og kopiering av

Kvinner & families stoff og annonser

er ikke tillatt uten etter avtale.

ISSN NR: 1891 - 7992

ISSN NR trykt utgave: 1500 - 3000

Norges Kvinne og familieforbund

Hensikt: Styrke familiens posisjon gjennom tiltak som gir tid og mulighet til omsorg for hverandre.

Visjon: Anerkjennelse av kvinners ulike valg gjennom livsfaser. Verdssetting av familien som bærebjelke i utviklingen av et godt samfunn.

K&F er tilsluttet:

Nordens Kvinneforbund (NKF)

Associated Country Women of the World

(ACWW)

Norsk TotalforsvarsForum (NTF)

FOKUS Forum for Kvinner og Utviklings-

spørsmål

FN Sambandet, Frivillighet Norge, Debio,

Studieforbundet næring og samfunn.

Leder

Aina Alfredsén Førde

Forbundsleder

Kjære medlem!

Eg takkar for tilliten eg fekk på landsmøtet 22. - 24. oktober 2021. Eg skal gjere mitt beste for å jobbe med forbundets viktige saker i denne landsmøteperioden og. Det var eit godt landsmøte, med mange gode diskusjonar og god stemning. Som de alle veit er det på landsmøtet det vert bestemt kva saker vi skal jobbe med i landsmøteperioden.

Og i denne to-årsperioden er det desse sakene som er hovudprioriteringane våre:

- Barselomsorg
- Psykisk helse-tilbudet må styrkast
- Miljø
- Beredskap
- Velferdsteknologi
- Eldreomsorg

Det er mange viktige saker vi alle kan jobbe med, både frå sentralt hald, i kretsane og rundt omkring i laga.

Kontingenten har ikkje vore endra på mange år, men i år vart kontingenten for 2022 og 2023 sett til kr. 550,-, med refusjon på kr. 1,- pr medlem. Av praktiske årsaker vert ikkje kontingenten refundert. Kontingenten til husstandsmedlemmar og juniormedlemmar vert halde uendra på kr. 100,-.

Andre vedtak som vart gjort på landsmøtet er:

Medlemsblad på e-post til dei som ønskjer det i staden for i post. Dette har eg sendt ut spørsmål om på e-post til dei vi har e-post adressa til, og vi har fått inn mange som ønskjer dette.

Under budsjettet vart det vedtatt at vi

framleis skal ha landslotteri. Når bladet kjem ut er allereie loddbøkene sendt ut, og vi ber om at alle lag sel sine lodd.

VEDTEKTSENDRINGAR:

Teksten i § 4e) er endra til: Medlemskap i K&F er personleg og bindande for kalenderåret. Dette gjeld og vedtekter for lag, § 3.

Teksten i § 5 er endra til: Stemmerett har alle som har betalt kontingent og som har vore medlem i minst 2 månader. Dette gjeld og i valbarheit til tillitsvern i laget.

I byrjinga av januar sendte vi ut medlemskontingenten. Denne vert no sendt ut på e-post til alle vi har e-postadressa til, og dei andre får den i posten som før. Har du e-postadresse og ikkje sendt den til oss, så gjer det. Dette sparer oss for mykje arbeid og porto. Det er vårt medlemsregister, StyreWeb som sender ut kontingenten. Veldig mange har betalt for 2022, men vi manglar framleis ganske mange som ikkje har betalt. Dersom det er du som ikkje har betalt vert vi veldig glad om du no gjer det. Vi treng dykk alle!

No når landet har opna opp att, håper vi på normale tider der eg, og dei andre i leiinga kan reise rundt på besøk til kretsar og lag igjen. Det er no viktig at vi kan møtast igjen, etter to år der mange har vore einsame.

Minner om Frivillighetens år som er i 2022. Vi har valt 15. september som vår dag. Då håper vi alle lag rundt omkring har eit arrangement.

22. - 23. oktober har vi planer om eit seminar, dette vert i Oslo og vi jobbar med å få gode foredragshaldarar. Sett av datoene.

10.-12. juni vert den aller siste Nordens sommarkonferanse halde på Island. Håper vi vert mange frå Norge som deltek på denne.

Dersom du har bildar frå tidlegare sommarkonferansar ønskjer vi å få tilsendt desse. Vi skal lage ei utstilling på Island. De kan sendet dei til aina@kvinnerogfamilie.no eller på post til Norges Kvinne- og familieforbund, Storgata 11, 0155 Oslo.

Ønskjer dykk alle ein fantastisk flott vår, der eg håper å treffe mange av dykk!

Med venleg helsing
Aina Alfredsén Førde
Forbundsleiar

Redaktør

Lene Søgaard Gloslie

Redaktør

Vi går mot lysere tider – og forhåpentligvis mot en vår der vi kan begynne å ta hverdagen tilbake!

Vi har lenge vært inne i en pandemi som har medført nedstengning og tiltak. De sosiale konsekvensene aner vi bare omrisset av. Barn og unge har tilbrakt formende år i en unntakstilstand, og vår nye barne- og familieminister Kjersti Toppe kaller i denne utgaven av bladet pandemien for en generasjonsmarkør for de som er barn og unge nå. Vi vet at den vil prege livene deres, men konsekvensene vet vi ennå for lite om.

Til nå har det vært forsket lite på hvilke konsekvenser tiltak og sosial avstand har medført. Noen av konsekvensene vi kjenner så langt handler om psykisk uhelse, spiseforstyrrelser, rusmisbruk, tapt skolegang og ensomhet. For personer med funksjonshemming og kronisk sykdom har mangel på tilbud og aktiviteter ført til forverring i funksjonsnivå, og fysisk og psykisk uhelse, viser undersøkelser som Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon har gjennomført.

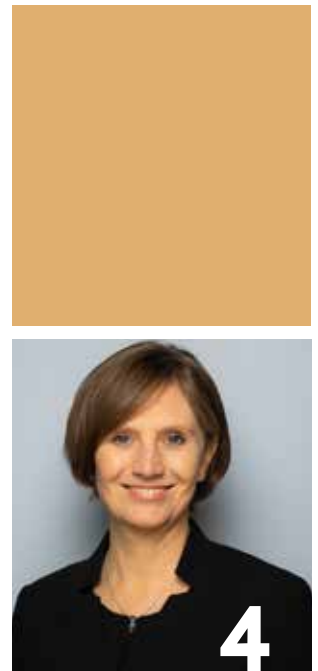
For noen har imidlertid effektene av tiltakene vært positive. Noen familier har gjennom pandemien fått mer tid sammen, og hverdagsstresset har blitt redusert. Noen har funnet en ny frihet og blitt så glade i hjemmekontoret at de helst ikke vil tilbake på kontoret. Det er grupper i samfunnet som har tålt nedstengning og sosial avstand bedre enn andre, og det er grupper som har fått livene sine betydelig forverret.

Det har også vært en bekymring for at nedstengning kunne føre til en økning i vold i nære relasjoner. Dette har nå blitt bekreftet i en studie. Imidlertid er kun én studie gjennomført i hele landet. Om økningen i Trøndelag er representativ for resten av landet, vil bare forskning flere steder kunne si oss. Forsker Merete Berg Nasset ved avdeling for psykisk helsevern ved St. Olavs hospital forteller i denne utgaven av bladet om en økning på 54 % i anmeldte saker i Trøndelag i perioden mars til desember 2020.

Vi trenger denne kunnskapen, og vi trenger forskning og kunnskap om hva tiltaksbyrden som har blitt pålagt samfunnet og enkeltmennesker har gitt av konsekvenser. Kun da kan vi begynne å rette opp i skadene, og ta lærdom slik at vi kan utvikle en beredskap for kommende krisetilstander. Beredskap og krisepakker må også handle om mennesker, ikke bare økonomi. Samtidig må vi ta lærdom av de positive erfaringene som er gjort. Kan de hjelpe oss til å skape et samfunn som ivaretar barn og familiers behov på en bedre måte?

Landsmøtet kunne endelig gjennomføres høsten 2021. I den anledning er det svært gledelig å kunne gratulere Løvemammaene med Marie-prisen. Du kan lese mer om landsmøtet og Løvemammaene i bladet. En stor gratulasjon går også til vår høye beskytter Prinsesse Astrid, fru Ferner, som fylte 90 år den 12. februar.

Ha en god og aktiv vår – og la oss gjerne høre fra dere om aktiviteter i lag og kretser!

Innhold

POLITIKK OG SAMFUNN

Ønsker å verne om barne- og familiepolitikken	4
Vår høye beskytter fylte 90 år	7
Ingen skal måtte bære sitt syke barn alene	8
Stor økning i partnervold bekreftes i ny studie	11
Covid-19 – konsekvenser etter to år	12

INTERNASJONALT UTVALG

Nytt fra internasjonalt arbeid	14
--------------------------------	----

JUS

Rett til bistandsadvokat	16
--------------------------	----

NORDENS KVINNEFORBUND

NKFs sommerkonferanse på Island 2022	18
--------------------------------------	----

LANDSMØTET 2021

	20
--	----

BEREDSKAP

Beredskapsutvalget tar fatt på en ny periode	26
--	----

Materiell fra Norges Kvinne- og familieforbund	28
Liste over K&Fs tillitskvinner	30

 - følg oss på facebook

OPPDATER DEG PÅ HVA SOM SKJER I FORBUNDET! DU FINNER LINKEN TIL FACEBOOKSIDEN PÅ NETTSIDENE VÅRE. HER FÅR DU LØPENDE INFORMASJON, DU KAN KOMMENTERE OG DELTA I DISKUSJONEN. VI SEES PÅ FACEBOOK!

Ønsker å verne om barne- og familiepolitikken

– Å skape trygghet for barn og barnefamilier tenker eg er noko av det aller viktigaste i eit samfunn. Vi må stille opp for barnefamiliane, og gi dei god støtte, seier vår nye barne- og familieminister Kjersti Toppe.

AV: LENE SØGAARD GLOSLIE

I ei tid der det har vore nedgang i fruktbarheitstala, meiner Toppe det er viktigare enn nokon gong å verne om familiepolitikken.

– Ei anna sak eg er opptatt av, er støtta til

familiar med barn med særlege behov. Eg har høge ambisjonar for familiepolitikken og er opptatt av korleis barn og unge veks opp. Talet på barn som veks opp i vedvarande fattigdom, er aukande. Det er eit overordna mål å redusere

skilnadene i samfunnet og redusere fattigdom, spesielt den som rammar barnefamilier.

ULIKE FAMILIAR HAR ULIKE BEHOV

– Barn er og forskjellige. Det meiner eg også

er viktig å legge til rette for. Difor er eg glad for at kontantstøtteordninga består for barn mellom 1 og 1,5 år. Det tenkjar eg vil kunne sikre fleksibilitet for foreldre som ynskjer meir tid med barnet sjølv, og som vurderer at det beste for dei er å utsette barnehagestart nokre månader. For barn mellom 1,5 år til 2 år vil det bli tilbod om ei småbarnstøtte for dei som har søkt om, men ikkje fått barnehageplass, seier Toppe.

Regjeringa er tydelege på at kontantstøtta skal førast vidare for dei aller yngste, og opptatt av å gje ein god start på livet for dei minste, og ulike familiar kan ha ulike behov. For nokre foreldre og barn kan det vere riktig

å utsetje barnehagestart noko.

– Å yte omsorg for eigne små barn er sjølvsagt viktig i alle familiar. Motstanden mot kontantstøtta har gått på at den kan hindre arbeidslinja. Eg meiner at vi ikkje må praktisere arbeidslinja så hardt at foreldre føler at dei må gå på akkord med seg sjølv og det dei meiner er best for sin familie. Eg har alltid vore ein forsvarar av kontantstøtta, men ser også innvendingane mot. Eg håpar at ordninga vi no legg fram, vil stå seg over tid. Det er viktig å gje foreldre forutsigbarheit og at dei får ein valfridom slik at dei kan velje sjølv kva tilbod dei vil ha. Samstundes veit vi at gode barnehagar er viktig for utviklinga

Barne- og familieminister Kjersti Toppe. Foto: NTB Kommunikasjon/Statsministerens kontor

og leiken til barn, og eg meiner det er god familiepolitikk å kjempe for lett tilgjengelige og gode barnehagar med forsvarleg bemanning, slik denne regjeringa gjer!

RAUS FORELDEPENGEORDNING

Å ha ei raus foreldpengeordning tilpassa begge foreldre er ei viktig målsetting for Toppe. Det skal vere mogleg å kombinere arbeid, og det ha omsorg for små barn.

– Eg har lenge vore opptatt av at ordninga må vere så fleksibel at kvinner får rammer til å kunne amme i tråd med dei helsefaglege målsettingane. Så er eg opptatt av å sikre dei universelle velferdsordningane, slik som barnetrygd. Men også SFO og barnehage til ein rimeleg penge bidrar til å forenkle kvardagen til familiar og gi moglegheit til å kombinere arbeid og familieliv. Regjeringa har saman med SV i Stortinget allereie prioritert å gjere velferdstenester som barnehage og SFO billegare for alle.

BARNEVERN

– Barnevern er også eit stort og viktig felt for meg, der eg ønskjer å betre kvaliteten og innsatsen på hjelp til familiar som strever. Skal ein hjelpe eit barn, må ein starte med å hjelpe familien! Barnevernet skal ta hand om dei aller mest sårbare barna blant oss, og barnets beste må alltid sikrast, seier Toppe.

Regjeringa vil gjennomføre ei kvalitetsreform i barnevernet. Barnevernet skal beskytte dei aller mest sårbare blant oss, og gi trygghet og hjelp til barn og

familiar som treng det. Tilsette med god kompetanse, og betre samarbeid på tvers av etatar og fagmiljø trengs for å sikre at kvart enkelt barn får god nok oppfølging.

– Det blir også viktig for meg å jobbe for å stoppe utviklinga mot kommersialisering og oppstyking av barnevernssektoren, samtidig som regjeringa vil styrke samarbeidet med ideelle verksemdar. Vi meiner at tilbodet til dei aller mest sårbare er for viktig til å settast ut på anbod. Å ta vare på dei sårbare barna og dei familiane som treng ekstra støtte og hjelp, det er ein av våre aller viktigaste velferdstenester. Korleis vi organiserer barnevernet spelar direkte inn på kor godt vi klarer å ivareta sårbare barn og deira familiar. Barn som ikkje får god nok hjelp når dei er små får ofte utfordringar seinare i livet, seier Toppe.

BARNETRYGD OG SOSIALSTØNAD

For mange familiar utgjør barnetrygda ein viktig del av familien si inntekt. Den er særleg viktig for dei med låge inntekter. Saman med SV i stortinget har regjeringsspartia gjort vedtak om at barnetrygda skal haldast utanfor berekning av sosialstønad. Rundt ein av tre kommunar trekker i dag barnetrygda frå sosialstønad.

– Eg er glad for det vedtaket, slik at vi kan hindre at dei familiane med kanskje det største behovet for barnetrygd, ikkje blir fråteken denne, seier Toppe.

Regjeringa jobbar no med eit forslag om å endre lova slik at barnetrygda blir heldt utanfor ved utrekning av økonomisk sosialstønad, med sikte på å tre i kraft frå 1. september.

TREDELT FORELDREPERMISJON

– Regjeringa har sagt i Hurdalsplattforma at vi vil vidareføre ein tredelt foreldrepermisjon og behalde dagens fedrekvote. Vi vil også sikre mor moglegheit til å amme i tråd med helsefaglege råd. Eg arbeider med å følgje opp det siste punktet, fordi foreldrepengeordninga i dag er innretta slik at den synast knapp for ein del mødre som ynskjer å amme barnet. Eg meiner det er viktig å legge til rette for at kvinner kan amme sitt barn i tråd med helsefaglege råd, det er også ei viktig folkehelseprioritering, meiner Toppe.

VALD I NÆRE RELASJONAR

Regjeringa prioriterer innsatsen mot vald og overgrep mot barn høgt. I

regjeringsplattforma seier vi at vi vil leggje fram ein opptrappingsplan mot vald og overgrep mot barn og vald i nære relasjonar. Vald og seksuelle overgrep er alvorleg kriminalitet som må prioriterast høgare i heile straffesakskjeda.

– Politiet si statistikk over melde tilfelle gir ikkje grunnlag for å seie at pandemien har ført til ei auke når det gjeld vald i nære relasjonar. Dette gjeld for heile landet, men det kan vere variasjonar mellom distrikta. For barn og unge som har det utrygt heime, har situasjonen vore ekstra krevjande. Eg har, som fleire andre, vore ekstra bekymra for om vald og overgrep mot denne gruppa har auka, eller blitt mindre avdekt, under pandemien. Så langt tydar studiar at omfanget av vald mot barn og unge generelt har haldt seg stabilt høgt frå før til under pandemien, seier Toppe.

Innsatsen mot vald og overgrep er styrkt i regjeringas budsjett for 2022. Det blir løyvd 40 millionar kroner til tiltak som skal førebyggje vald og overgrep og som skal hjelpe dei som er utsette for vald og overgrep. I tillegg blir fleire løyvingar på grunn av pandemien ført vidare i 2022.

SMÅ OG TRONGE LIV I PANDEMIE

Redusert sosial kontakt, tap av læring og bortfall av viktige aktivitetar kan få negative langtidseffektar for barn og unge. Det er framleis usikkerheit knytt til kva for langvarige konsekvensar pandemien og smitteverntiltaka vil få.

– Pandemien blir ein generasjonsmarkør for dei som er barn og unge no. Det kjem til å prege livet deira dei på ulikt vis. Vi veit at konsekvensane av pandemien har satt sine spor. Dette veit vi frå dei unge sjølve, deira foreldre og ulike fagpersonar. Skildringa av at mange unge har levd små og tronge liv i pandemien er treffande. Eg blir bekymra over auken i uhelsa blant barn og unge som spiseforstyrningar, einsamheit, rusavhengigheit og andre psykiske lidningar, fortel Toppe.

Budfir har no løyvd 24 millionar kroner til NOVA ved Oslo Met til eit forskingsprosjekt som skal gje ny kunnskap og føreslå tiltak som kan dempe eller snu negative verknader av pandemien for barn og unges oppvekstvilkår og likestilling i familie og arbeidsliv for sårbare grupper i samfunnet.

– Samstundes var det mange barnefamilier som har sagt at dei opplevde tida under nedstenginga i samfunnet som positivt, fordi ein fekk meir tid saman som familie.

Mindre sosiale forpliktingar og reduserte opningstider i barnehage reduserte stresset i kvardagen for mange. Eg meiner det er erfaringar vi bør ta med oss vidare. Særleg for småbarnsfamiliar er det viktig at vi legg til rette for at ein kan prioritere tid saman som familie.

BARNEFATTIGDOM

– Det er heilt grunnleggjande for regjeringa at alle skal ha lik moglegheit til å leve gode og trygge liv. Vi kan ikkje akseptere at så mange barn veks opp i fattigdom. Det er urettferdig og gir auka risiko for marginalisering og utanforskap. Dette har store kostnader, både for den einskilde og for samfunnet, seier Toppe.

– Eg meiner rimelegare barnehage, SFO og innføring av skulemåltid er viktige tiltak for å jamna ut sosiale forskjellar frå tidleg alder. Dette er ting som kan ha mykje å seie for dei familiane med lågast inntekt. Færre rekningar i posten gjev familiane auka økonomisk handlingsrom. Å gje barn som sjølv har foreldre med låg inntekt ein mest mogleg normal oppvekst kan bidra til å førebyggje at desse barna ikkje fell utanfor seinare i livet.

I budsjettet for 2022 har regjeringa redusert barnehageprisane og innført gratis kjernetid for fyrsteklassingar. Etter kvart vil regjeringa gradvis innføre eit dagleg sunt, enkelt skulemåltid, og gjere skattesystemet meir sosialt omfordelende.

PRIORITERE VELFERDSTENESTER

Regjeringa vil styrkje dei universelle tilbodet til barn og unge gjennom å prioritere velferdstenester som omfattar alle barn. Visjonen er at alle familiar får den støtta dei treng til å gi barna ein trygg oppvekst, at barnefamilier klarer å få dagen til å gå opp og å kombinere arbeid og familieliv.

– Vi vil gjennomgå og bedre ordningar for familiar med barn med særskilte behov. Vi vil sikre at mødre ikkje får kutt i permisjonstida dersom dei føder før termin, og at permisjonen ikkje startar på terminato dersom dei føder seinare enn termin. Vi skal oppretthalde dagens kontantstøtteordning for barn mellom 12 og 18 månader, og for barn mellom 18 og 24 månader skal kontantstøtta erstattast med ei småbarnstøtte. Vi skal jobbe for mindre forskjellar og for å førebyggje fattigdom blant barnefamilier, avsluttar Toppe.

*Prinsesse Astrid, fru Ferner
(Foto: Sven Gj. Gjeruldsen, Det kongelige hoff)*

Vår høye beskytter fylte 90 år

Vår høye beskytter Prinsesse Astrid, fru Ferner fylte 90 år den 12. februar.
Vi gratulerer Prinsessen i anledning den store dagen.

Blomster er sendt på vegne av forbundet og oss alle.

Prinsesse Astrid, fru Ferner representerer fortsatt Hans Majestet Kongen og Kongehuset.

Hun har flere offisielle oppdrag hvert år, er styreleder i Kronprinsesse Märthas Minnefond og følger opp sine beskytterskap. I sin gjerning har Prinsesse Astrid lagt særlig vekt på omsorg for de svake i samfunnet og på inkludering av dem som er litt annerledes. Prinsessen deltok på Norges Kvinne- og familieforbunds 100-årsjubileum i 2015.

*Tidligere forbundsleder Elisabeth Rusdal, Prinsesse Astrid,
fru Ferner og tidligere nestleder Sonja Kjørslaug.*

*Prinsesse Astrid, fru Ferner, blir vist
utstillingen i anledningen 100-års jubileet.*

Fv: Elin, Marlene, Karoline, Nina,
Jannicke, Marianne, Bettina

Ingen skal måtte bære sitt syke barn alene

Det sies at en av de mest fryktinngytende lydene man kan høre på savannen er brølet fra den afrikanske løven.

AV: MARLENE RAMBERG, STYREMEDLEM I LØVEMAMMAENE

Med en styrke på opptil 114 desibel kan det høres på flere kilometers avstand og

står du litt for nære kan den lamme deg. Mange løveforeldre har nok ønsket seg et like kraftfullt brøl i det som ofte kan virke som en endeløs kamp mot systemet, det som egentlig skal hjelpe. Man tar på seg løvemanken og kvesser klørne gang på gang uten å egentlig bli hørt eller tatt på alvor, og man kan føle seg så alene. Noe vi har hørt gang på gang i vårt arbeid, er at det ikke er å være foreldre til et alvorlig sykt eller funksjonshemmet barn som tapper kreftene, men systemet rundt.

Da pleiepengeordningen ble endret under Solberg-regjeringen i 2017 bestemte en

gruppe mødre seg for å slå seg sammen og brøle i kor. Kanskje kunne et unisont brøl bli så høyt at man klarte å nå frem? Gjett om det gjorde! Løvemammaene vant, etter en lang og seig kamp, gjennom på alle punkter og ble av Audun Lysbakken kåret til årets navn i 2018.

I kjølvannet av pleiepengeaksjonen startet Løvemammaene en egen Snapchat-kanal hvor 12-14 løvemammaer og løvepappaer gir et usminket bilde av livet med alvorlig sykt og funksjonshemmede barn. Målet med Snapchat-kanalen er både å normalisere livet med syke og funksjonshemmede barn,

Marlene og datteren Novalie.

belyse de utfordringene og kampene man må stå i som foreldre til en løveunge, men også vise andre foreldre at dette livet er fullt mulig å leve - ikke bare eksistere i. Ja, det er til og med mulig, om ikke uunngåelig, å ha helt magiske dager sammen. Snapchat-kanalen var og er en salig blanding av humor og alvor, oppturer og nedturer, kamper og seiere, kunnskap og hverdagsmagi, sorg og glede. Vi har også fulgt noen foreldre gjennom det aller vanskeligste, nemlig det å måtte ta farvel med det aller kjæreste de har.

Snapchat-kanalen har ca. 90 000 følgere og tilbakemeldingene vi får forsikrer oss om at budskapet vårt når frem.

Den vellykkede pleiepengeaksjonen og Snapchat-kanalens stadig økende popularitet ga disse mammaene blod på tann. Det var fortsatt så mange flere kamper å kjempe for disse barna og familiene deres. Det intensive arbeidet med pleiepengeaksjonen hadde også sørget for at de satt igjen med både erfaring og kunnskap som kunne tas med videre og de var klare for å sette dette i system. Dermed ble organisasjonen Løvemammaene stiftet den 21. februar i 2019. En organisasjon som skulle romme alle, uansett sykdom eller funksjonsnedsettelse. Alle skulle føle at de hadde en plass og en trygg havn hos Løvemammaene.

I 2019, kort etter stiftelsen av organisasjonen bestemte Løvemammaene seg for å opprette komiteer for å jobbe med noen av de sakene vi brenner aller mest for, som retten til et språk (alternativ- og supplerende kommunikasjon), behovet for fungerende barnepalliative team i hele Norge, BPA inn i barnehage og skole, og universell utforming. Løvemammaenes sterkeste påvirkningskanal er sosiale medier, og nettopp på grunn av dette er det ikke lenger bare foreldre i samme situasjon

Glade, rørte og ydmyke Løvemammaer og Løveunge under tildelingen av Marie-prisen

som oss som heier, men også de som lever helt andre liv. Vi har helt siden begynnelsen vært aktive i media, i møter både med politikere og andre organisasjoner. Vi holder også foredrag, både rettet mot helsepersonell, barnehage/skole og andre instanser. Gjennom vårt arbeid har vi fått gjennomslag i flere av våre hjertesaker og satt enda flere saker på dagsorden. Det er fortsatt mange kamper igjen og Løvemammaene har ingen planer om å trekke seg rolig tilbake.

Selv satt jeg totalt lammet på gjerdet da alt dette begynte. Jeg sto nemlig akkurat da i mitt eget private inferno og prøvde så godt jeg kunne å holde meg på beina, mens hele min verden raste rundt meg. I 2018

Snapchat-kanalen har ca. 90 000 følgere og tilbakemeldingene vi får forsikrer oss om at budskapet vårt når frem.

Ferske løvemammaer den aller første dagen på Stortinget i 2017.

Løvemammaer og Anne Marit Hovstad.

Samhold.

F.v: Nina Herigstad, Gunn Helen Ege, Bettina Lindgren og Nina Bakkefjord fra Løvemammaene, og Solveig Hognestad fra Q-meieriene.

fikk vi vite at vår datter ikke skulle få lov til å bli voksen. At hun hadde en genetisk sykdom som sakte, men sikkert ville stjele den smilende, løpende, skravlebøtta vår fra oss, bit for bit til kroppen hennes til slutt ikke klarte mer. Jeg har aldri følt meg mer alene og redd. Redd for det som ventet og livredd for at jeg ikke skulle få lov å være hjemme med datteren min. Uansett hvordan jeg regnet på det ble ikke de fem årene med pleiepenge nok - vi havnet i minus. Så hørte jeg om Løvemammaene. Disse tøffe damene som brølte for oss alle selv om de også stod midt i sine egne kamper, og med ett følte jeg meg ikke så alene. Da nyheten kom om at pleiepengeordningen var både sikret og forbedret, da jeg forsto at datteren min skulle få lov til å tilbringe det alt for korte livet sitt hjemme sammen med oss, gråt jeg av glede. Der og da bestemte jeg meg for at jeg skulle få hodet over overflaten slik at jeg også kunne jobbe for andre familier som vår. Jeg måtte lage en mening i alt dette meningsløse, og slik ble jeg også en del av

Løvemammaene.

Løvemammaene er en organisasjon med mange jern i ilden og mange planer for fremtiden med drømmer vi jobber hardt for å realisere. En av de største drømmene våre ble oppfylt allerede i 2021. Da kunne vi endelig lansere Løvemammaenes hjelpetjeneste. Dette har vært et mål helt fra den spede begynnelsen, et gratis tilbud til våre medlemmer som står i en krevende hverdag med syke og funksjonshemmede barn. Hjelpetjenesten guider familier rundt i jungelen av rettigheter og støtter, veileder og hjelper disse familiene med det de måtte ha behov for i møtet med hjelpeapparatet, om det er oppsett av søknader eller klager, personlig bistand i møter som kan oppleves som vanskelige eller hva det måtte være at familien har behov for. For familier som har barn med forkortet levetid har vi et eget team som heter «Bære Sammen». De jobber tett opp mot familiene for å få på plass et godt og forsvarlig tjenestetilbud rundt familiene, slik at de kan fokusere på det aller

viktigste: hverdager med god livskvalitet. Gjennom Løvemammaenes hjelpetjeneste og Bære Sammen har vi virkelig følt at vi har fått tatt i bruk den unike blandingen av faglighet, engasjement og egenerfaring vi som organisasjon sitter med.

2021 ble et stort år for Løvemammaene. Ikke bare fikk vi satt Løvemammaenes hjelpetjeneste og Bære Sammen ut i livet, men vi ble også i oktober berømmet med den gjeve Marie-prisen fra Norges Kvinne- og familieforbund for vårt arbeid for syke og funksjonshemmede barn. I desember fikk vi også 500 000 kroner fra Kavli-fondet. Det er vanskelig å beskrive hva dette har betydd for oss. Det er en stor ære og det styrker vår tro på at vi jobber for noe som betyr mye for de vi ønsker å hjelpe – noe større enn oss selv. Det forteller oss at det vi gjør nytter. Det gir oss styrke og mot til å fortsette vårt arbeid for å sikre og forbedre rettighetene til alle syke og funksjonshemmede barn i Norge.

For en ting er hvertfall helt sikkert, vi ble kanskje ikke de foreldrene vi planla å bli, men vi ble de foreldrene barna våre trengte.

Covid-19 – konsekvenser etter to år

Pandemien og tiltakene som ble satt inn har hatt store konsekvenser for mennesker med funksjonshemming og kronisk sykdom, og deres pårørende.

AV: LENE SØGAARD GLOSLIE

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) ved interessepolitisk leder Berit Therese Larsen, har gjennomført tre undersøkelser gjennom Covid-19-pandemien. I den siste undersøkelsen har målet vært å kartlegge hvordan situasjonen har utviklet seg, og fange opp konsekvenser av pandemien, smitteverntiltakene og smittefaren etter snart to år.

BEHANDLING, TERAPI OG TRENING

– Våre to første undersøkelser viste at smitteverntiltakene i Covid-19 pandemien rammet mennesker med behov for behandling, terapi og trening spesielt hardt. Vår nye undersøkelse viser at over lengre tid er dette fortsatt bildet. Mange rapporterer at mangel på tilbud og aktiviteter har ført til forverring i funksjonsnivå, fysisk og psykisk helse, og mer smerter og ubehag, sier Larsen.

Utdrag fra undersøkelsen understreker hvilke konsekvenser manglende tilbud har gitt for enkelte:

«Da jeg ikke fikk komme på kontroll, men bare fikk en telefonsamtale i stedet har min kreft utviklet seg veldig og er nå uheldelig. Det er bittert! Jeg kunne i det minste fått tatt en blodprøve.»

PSYKISK UHELSE ØKER MEST

Den tredje undersøkelsen viser at psykisk helse øker mest, mer enn en av tre sier de opplever forverring her. I de første svarte mange at de var usikre på hvordan dette ville utvikle seg, men de håpet på å komme tilbake til sitt gamle funksjons- og helsenivå.

– Vår tredje undersøkelse viser at helsekonsekvensene vedvarer over tid, og det er etter vår mening stor fare for at de setter seg dypere jo lenger tid det går. Dette kan vedvare også etter pandemien hvis det ikke settes inn tiltak som kan motvirke dette, sier Larsen.

Sitater fra undersøkelsen viser hvordan tiltakene har innvirket på muligheten for å opprettholde sosial deltakelse og psykisk helse:

«Som ung utfør merker jeg at jeg har tapt det lille jeg hadde av et sosialt liv. Fordi en på uføretrygd ikke har de samme sosiale arenaene som andre har så levde jeg fra før pandemien veldig isolert fra omverdenen. Og de en kjenner bruker opp sine nærkontakter via jobb og skole. Og med de økte mat, strøm og bensinprisene så har en ikke råd til å delta på noen form for sosiale arenaer noe som gjør at folk slutter å inkludere deg.»

«Pandemien har ført til tap av venner og mindre sosial mestring. Dette er det vanskelig for min sønn å bygge opp igjen.»

TAPT SKOLEPROGRESJON

– Barn og unge med behov for tilrettelagt undervisning og spesialundervisning er en gruppe som vi vet har blitt hardt rammet under pandemien, noe vår undersøkelse bekrefter.

Rundt 15 000 barn og unge har ifølge Utdanningsdirektoratet mistet spesialundervisning, og ikke fått dette tilbake da skolene åpnet igjen.

– I vår undersøkelse sier 50 prosent av respondentene som er i skolealder at de har tapt progresjon, og 47 prosent at de har psykiske utfordringer. Dette kan det bli utfordrende for oss som samfunn å reparere når pandemien er over, og her må det settes inn tiltak raskt, sier Larsen.

DELTAELSE I ARBEIDSLIVET

– Vår undersøkelse viser at konsekvensene har vært størst rundt manglende helsetilbud og tjenester. Men pandemien har fått, og vil trolig fortsette å få, konsekvenser på andre områder, for eksempel deltakelse i

arbeidslivet. Vi mistenker at gruppen med varig tilrettelagt arbeid (VTA) og personer med arbeidsavklaringspenger (AAP) ikke står først i køen når arbeidslivet normaliseres og permitterte skal tilbake i arbeid. Det er viktig at virkemidlene mot disse styrkes fremover, sier Larsen.

BEHOV FOR INNSATS

– Basert på våre funn mener vi det må gjøres en innsats for å ta igjen det funksjonshemmede, kronisk syke og pårørende har tapt under pandemien. Det må komme tiltak innen flere sektorer, som skole, helse og arbeid, og disse må samarbeide rundt innsatsen. Handlingsplanen for likestilling av mennesker med funksjonsnedsettelse kan brukes til dette. Målet må i første omgang være å komme raskt tilbake til der vi var før pandemien, og sikre at likestillingssituasjonen for mennesker med funksjonsnedsettelse ikke settes tilbake, understreker Larsen.

PANDEMIEN FORSTERKET UTFORDRINGER

– Pandemien har satt forstørrelsesglasset på den situasjonen mennesker med funksjonsnedsettelse opplever i normalsituasjonen, og forsterket denne. Det er blitt tydelig at vi har manglet både planer og et apparat for å ivareta de mest utsatte i en kritisk situasjon, og dette er noe som må være på plass neste gang, sier Larsen.

Erfaringene fra den første nedstengingen har vist oss at mange av tjenestene som ble lagt ned da kunne vært mulig å opprettholde med gode smittevernregler og smittevernutstyr lokalt, regionalt og nasjonalt. FFO anbefaler derfor at ivaretagelse av sårbare og utsatte mennesker må tas inn i lokale beredskapsplaner, slik at kommunene er bedre forberedt i en senere situasjon.

I tillegg må rask innsats og styrking av tilbud på områder som habilitering og rehabilitering i kommuner og spesialisthelsetjenesten, i skoler og skolehelsetjenesten på plass for å ta igjen det mennesker med funksjonsnedsettelse har tapt under pandemien.

– Når verden er tilbake til normalen igjen, som vi er på god vei til nå for de fleste av oss, må vi fortsatt ha oppmerksomhet på de som fortsatt må være forsiktige med smitte. Og så må vi raskt hente opp igjen målene og arbeidet som var på gang rundt likestilling av funksjonshemmede og kronisk syke i samfunnet. Og ikke minst må vi som samfunn lytte til de som har skoen på, og de erfaringene de har gjort seg under pandemien, avslutter Larsen.

Berit Therese Larsen, interessepolitisk leder i Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO). Foto: FFO

A photograph of a man and a woman in a heated argument. The man, on the left, has a beard and is wearing a brown cardigan over a white t-shirt. He is gesturing with his hands while speaking. The woman, on the right, has dark hair tied back and is wearing a light-colored long-sleeved shirt. She is looking up at him with an intense expression. They are in a modern interior with large windows in the background, through which some greenery is visible. The lighting is soft, coming from the windows.

Stor økning i PARTNERVOLD bekreftes i ny studie

Rapportert vold mot partner økte med 54 % i perioden mars til desember 2020 viser tall fra Trøndelag.

AV: LENE SØGAARD GLOSLIE

Tiltakene og nedstengningen av samfunnet som ble innført av regjeringen i mars 2020 har ført til bekymringer for at tapet av sosiale arenaer kunne føre til en økning i vold i nære relasjoner. Omveltningen i det skole, jobb og barnehage skulle gjennomføres i hjemmet, kunne innebære belastninger, spesielt for de som allerede befant seg i sårbare familierelasjoner.

Nå viser studien som er gjennomført i Trøndelag at bekymringene ikke var grunnløse. Imidlertid skiller Trøndelag seg ut som det eneste stedet i Norge der en slik studie har blitt gjennomført.

– Det gjenstår å se om økningen som er avdekket i Trøndelag er representativ for andre deler av landet. For å avklare det må

man gjennomføre tilsvarende studier også andre steder. Vi ser at WHO og forskning i andre land rapporterer data som stemmer overens med våre funn, sier Merete Berg Nettet, forsker og stedfortredende leder for sikkerhets-, fengsels-, og rettspsykiatri ved avdeling for psykisk helsevern ved St. Olavs hospital i Trondheim, som står bak studien.

DEL AV STØRRE STUDIE

– Vi var allerede i gang med en større studie av partnervoldssaker meldt til Trøndelag politidistrikt fra 2015 til 2021, og det var da både viktig og interessant å se på om vi kunne dokumentere noen endringer i forbindelse med pandemien og nedstengingen av samfunnet, sier Berg Nasset.

Underveis meldte flere tjenestetilbud om økt pågang og flere internasjonale studier rapporterte om økning av vold i nære relasjoner i perioder med nedstenging.

– Da pandemien kom og samfunnet i perioder ble stengt ned, ble vi nysgjerrige på

om nedstenging påvirket antallet saker som ble meldt til politiet, og karakteristika ved partnervoldssakene.

FLERE KVINNER UTØVDE VOLD

Funnene i studien viser at anmeldt vold mot partner økte med hele 54 % i perioden mars 2020 – desember 2020. Samtidig var det flere kvinnelige voldsutøvere og mannlige voldsutsatte under nedstenging. Før nedstengingen var voldsutsatte med ikke-norsk bakgrunn overrepresentert, mens det var lavere andel voldsutsatte med ikke-norsk bakgrunn under nedstenging.

Politiet risikovurderer alle partnervoldssaker med Spousal Assault Risk Assessment – short version (SARA:SV).

– Våre data bygger på alle saker som er meldt og risikovurdert til Trøndelag politidistrikt fra 2015-2021. I denne studien så vi på forskjeller når vi sammenlignet en 10-måneders periode med pandemi og nedstenging, med de fire forgående årene. Vi så blant annet på om det var betydelige forskjeller i antall saker, i politiets vurdering av alvorlighet i sakene og i kjennetegn ved voldsutøver og voldsutsatt, sier Berg Nasset.

HØYERE RISIKO FOR ALVORLIG VOLD

– Under nedstenging vurderte politiet at sakene hadde høyere risiko for alvorlig og ny vold i nær fremtid, sammenlignet med vurderinger gjort i perioden før nedstenging. Politiet vurderte også at flere voldsutsatte hadde en utrygg livssituasjon og personlige vansker, sier Berg Nasset.

Kvinner med ikke-norsk bakgrunn er overrepresentert blant voldsutsatte i perioden før pandemien. Under nedstenging av samfunnet økte andelen meldte partnervoldssaker der den voldsutsatte hadde norsk bakgrunn, mens de med ikke-norsk bakgrunn var underrepresentert.

– Fra andre studier vet man at immigrantbakgrunn er en sårbarhetsfaktor for vold i nære relasjoner, både når det gjelder voldsutøver og voldsutsatt. Det kan derfor være bekymringsverdig at det ikke var flere anmeldte saker fra denne gruppen. Det ser også ut til at de som fra før er mest sårbare, og som har personlige problemer fra før – for eksempel rus eller dårlig psykisk helse, også er de som har kommet dårligst ut i denne sammenhengen, sier Berg Nasset.

BEREDSKAPEN BØR STYRKES

– Med tanke på økningen i antall saker under nedstengingen, bør beredskapen innen psykisk helsevern styrkes under slike

Merete Berg Nasset, forsker og stedfortredende leder for sikkerhets-, fengsels-, og rettspsykiatri ved avdeling for psykisk helsevern ved St. Olavs hospital i Trondheim

krisesituasjoner. Særlig vil det være viktig å opprettholde et tilbud til voldsutøvere, noe som er en viktig del av beskyttelsesarbeidet overfor de voldsutsatte, og sikre at de voldsutsatte har enkel tilgang til hjelp og at informasjon om tilbud er lett tilgjengelig, sier Berg Nasset.

Vold i nære relasjoner er fremdeles skambelagt både for de som utøver vold og de som utsettes for vold, og terskelen for å melde fra om det kan være høy.

– Generelt kan vi si at det er viktig at voldsutsatte voksne og barn har muligheter til å varsle noen utenfor hjemmet om pågående vold. At vi alle øker årvåkenheten, og tør å bry oss. Og at personer i relevante etater fanger opp signaler på at noen blir utsatt for vold i hjemmet, understreker Berg Nasset.

VIDERE FORSKNING

I starten av pandemien ble mange lavterskeltilbud stengt ned, og tilgangen til helsetjenesten begrenset.

– I denne første studien har vi ikke sett på partnervold i relasjon til tilgang på offentlige tjenester, eller andre årsaker til økningen av meldt partnervold. I det videre arbeidet med vår studie, kommer vi til å undersøke om tiltakene overfor voldsutøvere og voldsutsatte var annerledes under nedstengingen enn i perioden før. Der ser vi også på hvilke beskyttelsestiltak som er satt i gang i sakene, forteller Berg Nasset.

Når resultater fra hovedstudien foreligger, vil det kunne være mulig å si noe mere om hvilke lærdommer som er gjort, som også vil være viktige for å kunne iverksette tiltak for å forebygge vold i nære relasjoner i fremtidige krisesituasjoner.

COWA-ansatte med gjenstander anskaffet til beredskap for gjenåpning av skolen i november: ansiktsskjerm, masker, fotpedalvaskeboks, desinfeksjonsmiddel og flytende såpe.

En stor takk fra COWA for donasjonen av en gassovn.

Nytt fra internasjonalt arbeid

Godt nytt år til dere alle. Som de fleste andre håper vi på et år hvor vi kan ta hverdagen tilbake for fullt med aktiviteter og foreningsliv. Om vi har hatt utfordringer, så har de ikke vært mindre hos våre samarbeidspartnere i Romania og Uganda. Ut fra meldinger fra de, synes det som om at situasjonen nå er i ferd med å bedre seg begge steder.

AV: KRISTIN HANSEN, AVTROPPEDE LEDER, INTERNASJONALT UTVALG

COWA SKOLEN I UGANDA

I Uganda er alt åpnet opp igjen, også alle skoler følgelig også COWA skolen fra 3. januar, og 10. januar kom elevene tilbake. Smitten er fremdeles stor der også, med

mindre sykehusinnleggelse og ikke så syke. De jobber nå ut fra full drift og aktiviteter. En utfordring de alltid vil ha er økonomien ifølge rektor Miriam Emecu. Også for 2022 har internasjonalt utvalg besluttet å støtte de økonomisk, og kontrakt er skrevet.

Mange av dere har gitt ekstra bidrag til ny gassovn til kjøkkenet på skolen, den er kjøpt og kommet på plass til stor entusiasme fra både lærere og elever. Planen er nå at de i tillegg til undervisning, vil starte et enkelt bakeri med brød, rundstykker og annet bakverk innen mars hvis alt går bra. Det gir elvene læring av både baking og håndtering av bedrift, samtidig som det gir inntekt til skolen.

KRISESENTERET I SIBIU, ROMANIA

Med sine utfordringer har også krisesenteret klart å holde driften i gang og har hatt fullt belegg hele tida. De skulle egentlig hatt mere plass, da behovet er stort! Selv om de nå får noe månedlig støtte fra det offentlige, det er langt fra nok, så har internasjonalt utvalg vedtatt å støtte de dette året også og kontrakt er skrevet. I 2021 kunne vi i tillegg til det kontraktfestede beløpet gi en ekstra bevilgning, da de hadde stort behov for penger til driften. Det er i slike tilfeller vi bruker bidrag vi får til fri disposisjon.

Uten alle bidrag fra enkeltpersoner, lag og kretser som er mottatt til våre prosjekter, hadde det vært helt umulig å bidra fra vårt forbund. Både vi, og ikke minst mottakerne på prosjektene takker hjerteligst for det!

BIDRAG TIL PROSJEKTENE

Vi håper fremdeles at lag og kretser kan gi bidrag både til krisesenteret i Sibiu og til COWA-skolen, enkeltmedlem kan selvsagt også bidra, til konto: 6034.56.35451.

Dersom dere ønsker at tilskuddet skal gå til et spesielt prosjekt, må vi ha beskjed om det. Helst ser vi at bidrag gis til prosjektene generelt, så kan vi i utvalget kanalisere det der behovet er størst. Vi har et mål om at prosjektene skal fortsette videre.

Ta gjerne kontakt dersom spørsmål i forbindelse med dette

Som avgått leder og prosjektansvarlig etter å ha vært med i 21 år, takker jeg for godt samarbeid, stor velvilje og møte med mange hyggelige damer. Det å ha vært med på denne delen av K&F sitt arbeid har gitt meg utrolig mye, både i internasjonalt utvalg og ikke minst i møte med våre samarbeidspartnere i de ulike land, møter som har gitt uutslettelige inntrykk og satt ting i perspektiv!

Jeg ønsker det nye utvalget lykke til med arbeidet.

Presentasjon av nytt internasjonalt utvalg

MERETHE BRATTETAULE, LEDER

Bakgrunn: Samfunnsviter og økonom. Jobber i Bergen kommune i lederstilling innen helse og sosial.

Interesser: Mennesker, familien, reiser, fotturer i fjellet, hav og fiske.

Erfaring fra bistandsarbeid: Som medlem i internasjonalt utvalg 2012-2018 deltok jeg på fire prosjektreiser til Afrika.

Organisasjonsarbeid: Deltatt på ACWW 's verdenskonferanser i Chennai (2013), Coventry (2016) og Melbourne (2019).

Nåværende verv: Internasjonal kontakt i Bergen og Midthordland krets siden 2010, vara til ACWW.

Medlem i Tertnes K&F siden 1995. Deltatt i styrearbeid siden 1997 og har vært styreleder i flere perioder. Vært aktiv i lagsarbeidet lokalt som eierrepresentant for lagets barnehage og bevaring av grønne lunger i Tertnesområdet.

MARIT LARSEN, MEDLEM

Jeg heter Marit Larsen og er 57 år. er fra Tverlandet, en forstad til Bodø. Jeg jobber som nattevakt på Nordlandssykehuset, med rusavhengige. Jeg har vært leder og nestleder for Tverlandet K&F i flere år, men er nå medlem hos Tuv K&F. Jeg gleder meg veldig til å ta fatt på dette viktige og spennende arbeidet som blir gjort for kvinner i mange land.

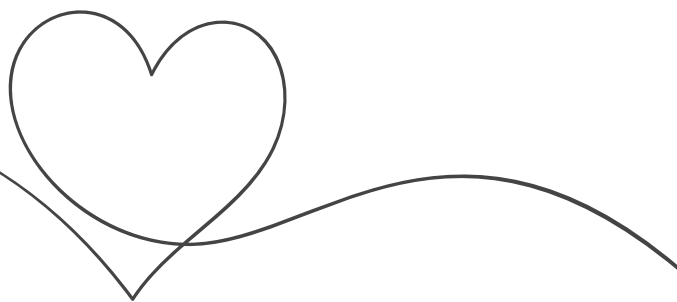
NINI RAKNES, VARA

Jeg har alltid vært opptatt av bistandsarbeid i forskjellige former, gjerne de små og nære prosjektene. Vi har to 'adoptivbarn' i SOS-barnebyer som vi har hatt siden barna våre var små. Jeg har vært ansatt i 3 forskjellige organisasjoner: Norsk Thyreoideaforbund, Norsk lokalradioforbund og sist i Norges Kvinne- og familieforbund. I studietiden var jeg delegat i Norsk studentunion på to landsmøter. Jeg har vært medlem i K&F siden høsten 2018.

IDA VIVELI, MEDLEM

To store hjartesukk frå oss på kontoret

Vi har ein del e-postadresser, men får veldig mykje av det vi sender ut i retur. Kan ikkje levere til denne adressa er tilbakemeldinga vi får.

Kan ALLE vere så snill å sende rett e-postadresse til anne@kvinnerogfamilie.no

Dersom du ikkje har e-post sjølv, bur du gjerne ilag med nokon som har. Spør om du kan få bruke den. Vi sender mykje ut digitalt, og dersom du ikkje har e-post er du avhengig av at lagleiaren gjev deg informasjonen.

Dette gjeld og dersom du har fått ny adresse, det er store mengder medlemsblad vi får i retur.

Då får vi retta opp i medlemsregisteret vårt, og det vert lettare for oss å nå ut med informasjon til dykk alle.

Det andre hjartesukket er innbetaling av kontingenten. Det er veldig mange som berre betaler utan å bruke KID nummeret eller skriv kven det er som har betalt sin kontingent. Dette vert ekstra mykje jobb for Anne.

Så vi oppmodar alle til å bruke KID nummeret, då vert det lest rett inn i medlemsregisteret. Dersom du ikkje har mogelegheit til å bruke KID, skriv då fakturanummeret på innbetalinga!

Aina

Når man er offer for en straffbar handling, er det politiet som etterforsker saken og påtalemyndigheten som fører saken i retten mot gjerningspersonen. Offeret er egentlig ikke en del av saken, ut over å være et vitne. Men offeret kan ha stort behov for veiledning og bistand, både under etterforskningen og under rettssaken. Den som er fornærmet i enkelte typer straffesaker, vil ha rett til å få oppnevnt advokat til å bistå seg, og staten dekker kostnadene. Dette kalles bistandsadvokat. Også etterlatte kan ha rett til bistandsadvokat.

Rett til bistandsadvokat

HVA GJØR BISTANDSADVOKATEN?

Bistandsadvokaten kan gi råd og støtte under politiavhør, og også underveis i etterforskningen kan advokaten følge med på saken og holde deg informert. Bistandsadvokaten passer på straffeprosessuelle rettigheter du har, og kan også anmode politiet om ytterligere etterforskningsskritt enn det politiet allerede gjør.

Bistandsadvokaten har også rett til å være til stede i rettssaken, og kan stille spørsmål til fornærmede, og har også rett til å protestere mot spørsmål som stilles på en utilbørlig måte eller som ikke er relevante for saken. Advokaten vil på den måte bistå med din forklaring i retten, og kan også hjelpe til med forberedelsen til dette.

ERSTATNINGSKRAV

I enkelte saker har fornærmede erstatningskrav mot gjerningspersonen. Dette skal også bistandsadvokaten hjelpe til med. Fornærmede kan typisk ha krav på oppreisningserstatning, men det kan også være aktuelt å kreve erstatning for inntektstap, legeutgifter eller andre utgifter. Har man blitt påført en varig skade, kan det også kreves menerstatning. Om det ikke blir noen rettssak på grunn av at det er ukjent gjerningsperson, kan bistandsadvokaten hjelpe til med å fremme erstatningskravet til Kontoret for Voldsoffererstatning.

FRITT VALG AV BISTANDSADVOKAT

Det er retten som oppnevner bistandsadvokat, men du kan selv

velge hvilken advokat du vil bruke. De ulike domstolene har tilknyttet faste bistandsadvokater som du kan kontakte, om du ikke kjenner til noen advokater du ønsker å benytte.

BISTANDSADVOKAT VED MISHANDLING I NÆRE RELASJONER

Mishandling i nære relasjoner har egne straffebestemmelser i straffeloven. Trusler, tvang, frihetsberøvelse, vold eller andre krenkelser og mishandling er omfattet, og kan straffes med fengsel i inntil 6 år.

Dersom mishandlingen er grov, kan man dømmes til fengsel i inntil 15 år. I vurderingen om mishandlingen er grov, legges det vekt på om varigheten, og mishandlingen er utført på en særlig smertefull måte, om offeret har

blitt betydelig skadet eller død, og om den er begått mot en forsvarsløs person.

Hvem som er å anse som nære relasjoner, er definert i straffeloven §282. Det omfatter overtredelser mot nåværende eller tidligere ektefelle eller samboer, men også slektninger av disse i rett nedstigende eller rett oppstigende linje. Også de man har omsorg for eller som er i samme husstand omfattes av disse særbestemmelsene.

Det er kun dersom mishandlingen har vært grov eller gjentatt man automatisk har rett til bistandsadvokat, men retten kan likevel oppnevne bistandsadvokat på grunn av sakens art og alvor, men det må da søkes konkret om.

Familievold involverer ofte også barn, som er vitne til mishandlingen. Da vil barnet også ha rett til å få egen bistandsadvokat.

BESØKSFORBUD

Ektefeller og samboere har også rett til bistandsadvokat dersom den andre parten har fått besøksforbud i deres felles hjem. Det er ikke noe krav om at besøksforbudet skal være brutt for å få oppnevnt bistandsadvokat.

VOLD UTFØRT AV ANDRE

Man vil også ha rett til bistandsadvokat dersom man har blitt påført betydelig fysisk eller psykisk skade som følge av en voldelig handling. Dette er uavhengig av hvem som utfører volden, eller om det er ukjent gjerningsperson.

ANDRE HANDLINGER SOM GIR DEG RETT TIL BISTANDSADVOKAT

Den som har vært utsatt for voldtekt eller voldtektsforsøk, aller andre seksuelle overgrep, vil også ha rett til bistandsadvokat. Det samme gjelder saker om tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og menneskehandel.

ADVOKATBISTAND FØR ANMELDELSE

Dersom man er utsatt for voldtekt, seksuelle overgrep eller vold i nære relasjoner, har man rett til møte med advokat også før man bestemmer seg for om man vil anmelde forholdet eller ikke. Da vil utgiftene bli dekket av Statsforvalteren.

Velger man å ta kontakt med politiet, så skal politiet ved første kontakt i saker om vold i nære relasjoner, voldtekt eller andre seksuelle overgrep, informere om retten til bistandsadvokat.

*Advokat og partner
Trude Stormoen*

Langseth Advokatfirma DA

er en av K&Fs samarbeidspartnere. Avtalen gir medlemmer av K&F rabatt ved behov for advokatbistand. Advokatfirmaet tilbyr rådgivning og prosedyrebistand innenfor de fleste sentrale rettsområder. Firmaets hovedmål er å kunne tilby klientene god og kostnadseffektiv service med personlig oppfølging av advokater med spesialkunnskap innenfor det aktuelle rettsfelt.

www.langsethadvokat.no

Kvenfélagasamband Íslands (KI) er vertskap for NKF's sommarkonferanse 2022. Lokale kvinneforeiningar har forberedt konferansen og ønskjer alle hjartelege velkomne til Keflavík, Reykjanesbæ, Island. Konferansen vert halde på Park Inn By Radisson Hotels, Hafnargata 57, 230, Keflavík, Iceland.

NKF's sommarkonferanse på Island, 10. – 12. juni 2022

KONFERANSEN BLIR DEN SISTE I NKF'S 103 ÅRIGE HISTORIE.

1. gangs vedtaket om nedlegging av Nordens Kvinneforbund vart gjort 8. juni 2021. 2. gangs vedtak om nedlegginga vert gjort på styremøtet før sommarkonferansen opnar.

TEMA: GRØNARE STEG – EI LYSARE FRAMTID KVINNER, KLIMAET OG JORDAS KRAFT

PROGRAM:

Fredag 10. juni 2022, kl. 09:00. Registrering, opning og ulike føredrag om temaet.

På kvelden blir det eit besøk (valfritt) til den Blå Lagunen, der alle betaler sjølve. Der kan man bl.a. bade, nyte utsikta, promenere omkring i lavafeltet eller slå seg ned på kaféen med utsikt over lagunen.

Laurdag 11. juni. Rundtur om Reykjanes med reiseguide, bl.a. besøk till geotermisk område og mottaking der. Lokala kvinneforeiningar byr på lunsj denne dagen. Konferansen avsluttast med festmiddag på laurdagskvelden.

ANNA INFORMASJON:

I konferanseavgifta inngår måltida, gallamiddag, kaffi og sightseeing på laurdag.

Enkelt- og dobbeltrom er tilgjengelege.

Konferansepakke med overnatting og frukostbuffé, tre netter i dobbeltrom: 6600,- kr.

Konferansepakke med overnatting og frukostbuffé, tre netter i enkeltrom: 7900,- kr.

Vi ønskjer å få tilsendt bildar frå tidlegare sommarkonferansar, har du dette så send dei til oss.

Enten på e-post til aina@kvinnerogfamilie.no eller til Norges Kvinne- og familieforbund, Storgata 11, 0155 Oslo.

Dette må vi ha innan 25. mars.

Blue Lagoon

Reykjanes

Reykjanes

Hotel Park Inn Keflavik

Påmeldingsblankett

Til Nordens Kvinneforbunds Sommerkonferanse
Keflavik, Island 10. - 12. juni 2022

Påmelding sendast seinast 25. mars 2022 til anne@kvinnerogfamilie.no

Bindende påmelding

Sted: Park Inn By Radisson Hotels, Hafnargata 57, 230, Keflavik, Iceland.

Deltakers navn :

Adresse:

Telefon:

E-post:

Lokallag:

Konferansepris overnatting fra torsdag, helpensjon fredag og lørdag inkl. festmiddag og utflukt samt frokost søndag:
Kr. 6600,- pr. pers. i dobbeltrom og kr. 7900,- i enkeltrom. (Forbehold om valutaendring).

Ønsker å dele rom med:

Spesialdiett:

Ankomsttid:

Avreisetid:

Hele deltakeravgiften betales ved påmelding - senest 25. mars 2022 til:
Kontonr: 6034 05 07102. Merk: Nordens konferanseavgift (husk avsenders navn)
Ønsker å besøke den Blå Lagune, sett kryss:

Ta gjerne kontakt om noe er uklart!
Olaug Tveit Pedersen, Tlf. 913 82 124 - E-post: olaug@kvinnerogfamilie.no
Aina Alfredsen Førde, Tlf. 473 37 565 - E-post: aina@kvinnerogfamilie.no

1: Frå venstre: Styreleder i Løvemammaene - Bettina Lindgren, nestleder – Elin Gunnarson, Elin's son William og tidligere forbundsleder Anne-Marit Hovstad
2: Amal Aden og forbundsleder Aina Alfredsen Førde
3: Tidligere fungerende forbundsleder Grete Nordbæk, tidligere forbundsleder Anne-Marit Hovstad, Anette Rusdal og tidligere forbundsleder Elisabeth Rusdal
4: Randi Hindseth, Solvor Larsen, Nini Raknes

Landsmøtet 2021

Det var med glede og forventning vi reiste til landsmøte på Lillestrøm i oktober.

AV: CHRISTINE ANDREASSEN, NESTLEDER, NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND

Landsmøtet hadde vært utsatt ett år på grunn av pandemien, og det betød ekstra runder med årsberetninger og regnskap, og utsatt valg.

I tillegg var dette det første landsmøte uten delegater fra lag og krets, hvor alle fremmøtte medlemmer hadde stemmerett. Det skapte noen utfordringer for sentralstyret. Nå hadde man ikke lenger observatører som kunne ta seg av oppgaver som tellekorps med mer. Hjelp fra Dagfinn Andreassen til tellekorps og protokollføring var en del av løsningen.

Forbundsleder Aina Alfredsen Førde åpnet landsmøtet, og vi fikk hilsen og godord for godt samarbeid fra Norsk TotalforsvarsForum, ved generalsekretær Hanne Graver og styreleder Anne Mette Øvrum fra FOKUS.

MARIE-PRISEN

På hvert landsmøte siden hundreårsjubileet

i 2015 har forbundet presentert Marie-prisen. I 2021 ble den delt ut til en organisasjon som består av en gruppe mødre som hver dag må kjempe ekstra for sine barn. De må bruke mye energi på å kjempe for rettigheter som vi andre tar for gitt. Da Solberg-regjeringen endret pleiepengeordningen fikk de nok, og brølte i protest. De fikk navnet Løvemammaene.

Løvemammaer, fordi de kvesste klørne, kjempet for barna sine og ikke ga seg før de vant. Alle foreldre har vel følt seg som løver iblant, enten de er mødre eller fedre. De som er foreldre til syke eller funksjonshemmede barn, må ekstra ofte ta løvehammen på. Vi fikk et fint og givende besøk av styreleder Bettina Lindgren, nestleder Elin Gunnarson og hennes sønnen William på 10 år med sine assistenter. Tidligere forbundsleder, Anne Marit Hovstad, delte ut prisen.

Neste på programmet var Amal Aden, et fyrverkeri av en dame fra Somalia, som

Fra venstre: Nestleder Christine Andreassen, forbundsleder Aina Alfredsén Førde, styremedlem Wenche Kraggerud, varamedlem Sigrunn Strøm, styremedlem Randi Hindseth, styremedlem Inger Berger, styremedlem Dagny Pedersen Welle. Nestleder Randi Støre Gjerde og varamedlem Edel Mikkelsen var ikkje tilstades.

fortalte om hvordan det var å komme til Norge i 1989 som 13-årig enslig innvanderer. Amal er i dag forfatter og foredragsholder, og sterkt til stede i innvandringsdebatten.

Det ble en innledning på landsmøtet som gav oss alle et godt innblikk i hva våre samarbeidspartnere og andre organisasjoner jobber med. Mange fikk kanskje en større forståelse av vår egen organisasjon og hvordan vi står i en større sammenheng med våre samarbeidspartnere. Siden møtet var åpent for alle medlemmer i Norges Kvinne- og familieforbund, var det mange som deltok for første gang og fikk en skikkelig a-ha opplevelse av hva et landsmøte er og hva vi jobber med.

GOD STEMNING

Mens landsmøtet fulgte sine rutiner med sakslister og saksbehandling, var det god stemning blant deltagerne. De fleste koste seg rundt middagsbordene og i baren etterpå. Etter mye sosial isolasjon var mange glade over å kunne møtes til muntert samvær. Det var mange livlige diskusjoner.

FESTMIDDAG MED OVERRASKELSE

Et høydepunkt under festmiddagen på lørdag var visningen av en film fra Marie Michelets 80-års dag i 1946. Filmen kom fram i oppryddingen på kontoret etter flyttingen til Storgata 11. Gamle filmer er ekstremt brannfarlige, og anbefalingen

fra Riksarkivet var å få den digitalisert. Laksevåg Kvinne og familielag betalte for digitaliseringen, og den originale filmen ble forsvarlig destruert.

GODE DISKUSJONER

Søndag fortsatte landsmøtet med saker,

5: Framme Wenche Rolstad, bak til venstre Brita Lund

6: Hyggeleg lag under middagen

7: Amal Aden og forbundsleder Aina Alfredsén Førde

8: Under middagen

og det var mange interessante og viktige diskusjoner som ga innspill til videre vurdering. Særlig viktig var resultat av gruppearbeidet rundt temaet 'Veien videre'. Det nyvalgte sentralstyret vil ta dette arbeidet videre.

Til slutt, etter utdeling av gevinster fra landsmøtets lotteri, takket forbundslederen for innsatsen fra tillitskvinner. Hun delte ut diplomer, og istedenfor blomster og gaver til den enkelte, fikk Internasjonalt utvalg en gave på kr 10 000 til videre bruk på sine prosjekter.

RESOLUSJONER

Landsmøtet vedtok følgende resolusjoner:

BARNEVERN

Landsmøtet i Norges Kvinne- og familieforbund oppfordrar kommunane om å ha fokus på eige barnevern med omsyn til barnevernsreforma.

Har kommunane følgjande:

- Styringsdokument for barnevernet sitt mottak av bekymringsmeldingar.
- Styringsdokument for oppfølging av bekymringsmeldingar.
- Rutinar for gjennomføring av hjelpetiltak i tråd med vedtak.

FAGUTDANNING

Landsmøtet i Norges Kvinne- og familieforbund krev større satsing på yrkesfagleg utdanning.

Norge har stor manko på fagarbeidarar og kan ikkje fortsetje med å sikre seg gjennom arbeidsinnvandring. Vi må sikre fleire fagarbeidarar, då må vi starte tidleg og

utdanningane må bli meir praktiske.

Læreplassgaranti må på plass gjennom gode statlege og kommunale rammer. Rådgjevingstenesta må bli eit eige fagfelt.

Sats på yrkesfagleg utdanning og lønsutvikling for alle fagarbeidarar!

KORNLAGER

Landsmøtet i Norges Kvinne- og familieforbund krev at det blir gjeninnført kornlager i Norge som en del av beredskapen.

Kornlageret blei avskaffa i 2002 fordi politikarane rekna med at Norge kan importere det vi treng. Under pandemien har ein likevel sett at ei krise som rammar heile verda, kan føre til at ein ikkje får dei matvarene som trengs.

PERSONLEG VERNEUTSTYR

Landsmøtet i Norges Kvinne- og familieforbund krev at det blir produsert personleg verneutstyr som til dømes ansiktsmasker og munnbind i Norge.

Vi treng beredskapslager av nødvendig utstyr for helsevesenet.

MEDISIN

Landsmøtet i Norges Kvinne- og familieforbund krev at Norge utvidar eigenproduksjonen av medisin og vaksinar.

Nesten all medisin til bruk i Norge er importert. Dei siste åra har vi registrert manglande tilgang på medisinar mange er avhengige av. Handelskrig eller kriser i produksjonslandet vil påverke tilgangen til nødvendige medisinar.

Eit eventuelt samarbeid i Norden bør utgreiast.

Frå venstre Anne-Marit Hovstad, Elin Gunnarson, Bettina Lindgren og Aina Alfredsén Førde.

Valg

Forbundsleder Aina Alfredsén Førde og nestleder Randi Støre Gjerde stilte til gjenvalg, mens nestleder Olaug Tvedt Pedersen ble takket av for mange års tjeneste i ledelse og Sentralstyret.

Etter valget har styret følgende sammensetning:

Forbundsleder: Aina Alfredsén Førde

Nestleder: Randi Støre Gjerde

Nestlederr: Christine Andreassen

Styremedlem: Inger Berger

Styremedlem: Randi Hindseth

Styremedlem: Dagny Pedersen Welle

Styremedlem: Wenche Kraggerud

1. varamedlem: Edel Mikkelsen

2.varamedlem: Sigrunn Strøm

NY SAMANSETTING

KOMITEER OG UTVALG

KONTROLLKOMITÉ

Leder: Haldri Karin Engenes

Medlem: Eldbjørg Gunnarson

Medlem: Tone Tomt Holene

Varamedlem: Kari Johnsen

Prinsippprogramkomité

Leder: Elin Hvidsten

Medlem: Solveig Thomassen

Medlem: Randi Støre Gjerde

Varamedlem: Solveig Bergesen

Valgkomité

Leiar: Anne Enger

Medlem: Ingebjørg Rasmussen

Medlem: Sølvi Skram Vedø

Varamedlem: Vigdis Løseth

Varamedlem: Vivian Vestby

Internasjonalt utvalg:

Leder: Merethe Brattetaule

Medlem: Ida Viveli

Medlem: Marit Larsen

Varamedlem: Nini Raknes

BEREDSKAPSUTVALG:

Leiar: Wenche Rolstad

Medlem: Nina Solvi

Medlem: Ingrid Sandøy

Medlem: Grete Nordbæk

Varamedlem: Anne-Lise Johnsen

Full opning av fødeavdelinga i Kristiansund!

Trass det verste snøkaos i manns minne i Kristiansund den 1. desember, var forbundsleiar til stades og hadde innlegg frå scena på arrangementet Full opning av fødeavdelinga i Kristiansund.

AV: AINA ALFREDSEN FØRDE, FORBUNDSLEDER

Dessverre vart det ikkje opning av fødeavdelinga igjen etter at den vart steng 8. februar 2021. Den vart mellombels stengt fordi om Stortinget har bestemt at den skal driftast fram til nytt sjukehus står klart på Hjelset.

Det vart i staden ein hyllest til fødselsarbeidet til våre fantastiske jordmødrer og barselspleiarar.

Mange av jordmødrene og barnepleiarane var til stades i salen og vart inspirert av innlegg og musikalske innslag. På slutten vart dei invitert opp på scena og mottok prisen: Årets Stayer. Ein pris signert av Soroptimistane, sanitetskvinnene og Tustna Kvinne- og familielag. Prisen er ei nål med eit jordmorstetoskop i sølv med inskripsjonen: «vi ble hørt». Årets Hederspris gjekk til

beredskapsjordmor Elisabeth Jørgenvåg for nobel og utretteleg innsats. Elisabeth har jobba som jordmor med barselsomsorg, på fødeavdeling, føljetenesta og med jordmorberedskap.

Mange heldt appellar, blant anna jordmor Anne Kathrine Elvinsdatter Tjern som jobbar på barselsavdelinga på St. Olavs i Trondheim. Anne Kathrine jobbar som barselspleiar, og fortalte kor viktig barselsomsorga er.

Forskar og jordmor Berit Mortensen som har jobba både på små og store fødeavdelingar rundt omkring i landet i tillegg til å jobba mange år i Palestina.

Jordmødrer er verdens eldste yrke, over 5000 år har vi hatt jordmødrer. Jordmorutdanninga er landets eldste utdanning, i 1818 fekk Norge eigen jordmorutdanning ved fødestiftelsen i Kristiania. Vi fekk jordmordistrikt rundt omkring i landet. Historisk forskning har funne

at norske kvinners tilgang til kvalifiserte jordmødrer hadde ein direkte samanheng med ein 62 % nedgang i mødredødelegheit mellom 1880 og 1920.

ISF fungerer ikkje i fødselsomsorgen!

Den norske jordmorforeninga er ikkje i tvil: Innsatsstyrt finansiering (ISF) fungerer ikkje i fødselsomsorgen. En annan modell må utredas – og komme på plass.

En jordmors bekjennelser: Ikke legg ned én fødeavdeling til!

Hvor mange barn skal ofres før den hellige økonomiske bunnlinja er nådd? Folket melder seg inn i Bunadsgeriljaens kamp mot sentraliseringen, som det godes verste fiende. Nok er nok – ikkje legg ned én fødeavdeling til!

Forskning viser at det er farlegare for mor og barn med lengre reiseveg!

No må nedlegging av fødeavdelingar stoppast!

Markering: Rettsikkerhet for kvinner- døm overgriperene!

AV: AINA ALFREDSEN FØRDE, FORBUNDSLEIAR

Fredag 4. februar var forbundsleiar Aina Alfredsen Førde og nestleiar Christine Andreassen til stades på demonstrasjon på Eidsvoll's plass framfor Stortinget, der Kriesentersekretariatet, Kvinnegruppa Ottar, Kvinneaktivistene i Oslo, Kvinnefronten, Vi tror deg- stiftelsen, Oslo Kvinnesaksforening og Dixi ressurscenter mot voldtekt arrangerte Rettsikkerhet for kvinner- døm overgriperene!

Det var mykje folk som møtte opp på Eidsvoll's plass framom Stortinget denne dagen, mange flotte appellar og musikalske innslag der alle krev betre rettsikkerheit for kvinner.

Berre 1 av 10 kvinner meldar valdtektsovergriperen, då belastninga vert for stor og få vert trudd.

I 2022 er det framleis nærmast umogeleg å bli dømt for valdtekt, berre ein av 100 meldarar for valdtekt endar med fellande dom. Fordommar og eit patriarkalsk kvinnesyn sørger for at openberre overgripingar går fri og at det er valdtektutsatte kvinner som må bære byrdene og skamma over å ha blitt krenka.

Saka der ein person vart frikjent i 8 av 9 valdtektssaker må bli den siste der retten får lov til å bortforklare overgriperen sitt ansvar. No er det nok, vi krev rett sikkerheit for kvinner og samtykkelov no!

I Sverige er det bevist at samtykkelova gjer at fleire vert dømt for valdtekt, og at kvinnene vert trudd. 75% auke. Vi kan ikkje vente lenger:

Vi krev samtykkelov no!

BØMLO FEKK BESØK AV FORBUNDSLEIAREN

AV: HELGA ESPERØ, LEIAR I BREMNES KVINNE- OG FAMILIELAG

I oktober fekk me på Bømlo eksklusivt besøk av Aina Alfredsén Førde.

Bremnes kvinne- og famielag stod som arrangør av samskipnadsmøtet. Dei fleste av laga på øya var samla for å få med seg føredraget og for å bli betre kjent med forbundsleiaren.

Det var ein engasjert leiar som haldt føredrag for deltakarane på møtet og nyttig var det å få kunnskap om kva dei har å jobba med sentralt.

Me ynskjer Alfredsén lykke til på landsmøtet og til nye år i leiarvervet.

ÅPNING AV NYTT KULTURHUS I ÅSANE

Tertnes Kvinne og famielag holder til i bydelen Åsane utenfor Bergen.

Av: Elin Hvidsten, leder Tertnes Kvinne- og famielag

Der har vi nå fått et flott nytt kulturhus til stor glede for alle som driver med ulike former for kulturaktiviteter i Åsane. Den offisielle åpningen av Åsane Kulturhus fant sted i november og var et fint kulturelt arrangement med opptredener av unge talenter.

Kulturrådet i bydelen har samlet inn penger til flygel og Tertnes Kvinne og famielag var en av bidragsyterne til at kulturhuset i dag har sitt eget Steinway-flygel. Tertnes Kvinne- og famielag driver det svært populære Torsdagstreffet for de eldre på Tertnes, og da treffet feiret 45 års dag tidligere i år ble dette feiret i den flotte Kultursalen i Åsane Kulturhus.

BERGENSKE PIONERKVINNER – FREM FRA HISTORIENS GLEMSEL

AV: ELIN HVIDSTEN, LEDER TERTNES KVINNE- OG FAMILIELAG

Bergen og Midthordland krets arrangerte 9. november 2021 foredrag på Bergen Offentlige Bibliotek.

Tema var Bergenske Pionerkvinner. Kari Hop Skiftesvik holdt et interessant og lærerikt foredrag om flotte kvinner fra Bergen som har betydd mye for byens utvikling, innen mange ulike samfunnsområder.

Det var spennende å høre hvor mye disse kvinnene oppnådde på slutten av 1800-tallet og starten av 1900-tallet. Byråd for kultur, likestilling og mangfold i Bergen var også representert og fortalte om kommunens arbeid med å få flere gater og plasser oppkalt etter kvinner. Det er et langsiktig prosjekt som vil ta mange år, men kommunen har satt det på dagsorden. Det var godt oppmøte fra ulike lag i kretsen og vi fikk en interessant kveld på biblioteket.

VÅR DAG

15. september 2022

AV: RANDI STØRE GJERDE, NESTLEDER, NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND

Frivillighetens år 2022 skal feire Norges viktigste lagarbeid!

Alle lag, foreninger, frivilligsentraler, kommuner og andre samarbeidspartnere inviteres med til å synliggjøre og aktualisere frivilligheten, øke kjennskap og anerkjennelse og til å få flere med!

På landsmøtet i oktober 2021 hadde vi gruppearbeid og diskusjon med tema; Veien videre. Som et ledd i dette arbeidet bestemte vi at Norges Kvinne- og familieforbund skal markere VÅR DAG den 15. september 2022. Dette er vår stiftelsesdato i 1915, og fødselsdatoen til vår grunnlegger Marie Michelet.

Denne dagen kan alle lokallagene og kretsene våre landet rundt promotere og synliggjøre seg i nærmiljøet. Dette er dagen for å vise hva dere holder på med lokalt,

hva dere kan tilby av aktiviteter for nye medlemmer og skape en fin ramme rundt dagen.

Hvordan dere vil løse denne oppgaven er det opp til dere å bestemme. På nettsiden til Frivillighetens år 2022 VÅR DAG står følgende;

Dagen deres kan dere bruke til det dere vil. Det viktige er at lokalsamfunnet får anledning til å se hva slags organisasjon dere er og hva slags aktiviteter dere driver med. Vi har satt sammen en liste med eksempler på hva andre organisasjoner skal bruke sin dag på:

- Gatefest
- Feiring av latin-amerikansk kultur
- Åpen idrettshall
- Stand på bytorget
- Interaktiv konsert med Disney-låter

- Teaterforestilling
- Brettspillkveld
- Generasjonsmøter og formidling av kulturarv i fjæra
- Geocaching

Som dere ser er det bare fantasien som setter grenser. Gå inn på frivillighetensar.no og finn nyttig informasjon og inspirasjon til å lage et arrangement. I verktøykassen finner dere ting å bruke på plakater, program, flyere og lignende.

Vi har registrert VÅR DAG 15. september i den offisielle kalenderen med lenke til våre hjemmesider. Når dere har planlagt et arrangement, er det fint om dere sender program/plakat til Anne på kontoret, så skal vi legge det ut på hjemmesiden vår.

KJÆRE MEDLEM

Vi har de siste to årene erfart at det er ganske enkelt og veldig morsomt å selge lodd via Facebook.

Da selger vi til våre venner, familie og bekjente og ikke bare til medlemmer. Det er veldig bra å få inn friske penger. Samtidig kan vi jo benytte anledningen til å legge ut noen få linjer om det forbundet arbeider med. Ikke alle har Facebook, men i hvert fall én i laget har det vel.

De som har solgt lodd via Facebook solgte masse. Kjøperne betalte på Vipps eller bank til selger som skrev navn, telefonnummer og adresse i loddboka/bøkene og overførte pengene til laget. Så overfører lagskasserer samlet til forbundet for lagets bøker innen 20. juni. Husk også å sende inn bøkene for at de skal komme med i trekningen. Flere lag ba om flere bøker fordi de solgte så mye. Dermed ble det bra overskudd også i 2021.

Landsmøtet – som er vår høyeste myndighet – vedtok i 2018 å fortsette å ha landslotteri. Dette vedtaket står til et senere landsmøte eventuelt endrer det. Det ble ikke endret på landsmøtet i oktober 2021. Derfor kan ikke kretser og lag vedta at de ikke skal selge lodd. Lotteriet gir forbundet drøyt 100 000 kroner årlig, og det er mange penger for vårt kjære forbund

I slutten av februar/begynnelsen av mars sender vi ut loddbøker igjen, og håper at oppfinnsomheten er stor når det gjelder å selge.

Vi ber om at alle kjøperne registreres med navn og i hvert fall telefonnummer, gjerne adresse også. De som kjøper mer enn ett lodd kan skrive adressen på neste linje. Det sparer oss for en del arbeid.

Gevinster mottas med stor takk. Vi tar imot penger som vi kjøper

Landslotteriet 2022

gavekort for. Kontonummeret til forbundet er 6034 05 07102. Det er viktig å skrive på betalingen at det er gevinst til lotteriet. Vi må kjøpe gavekort, for det er ikke lov i henhold til lotteriloven å gi kontanter i gevinst. Gavekortene vi bruker kan brukes i så mange butikker at det bør gå greit å få brukt gevinstene.

Vi tar også imot ting. Dere som har ting å gi kan enten sende det til forbundets kontor eller helst melde fra til oss i komiteen at dere har en gevinst, hva det er og verdien, så kan dere sende den rett til vinneren når trekningen er gjennomført. Da sparer vi sammen en omgang med porto. Lett knuselige ting er vanskelig å sende i posten. Dere har sikkert sett på tv hvordan pakkene blir behandlet. Selv der en betaler spesialporto for skjøre ting kommer det ikke alltid helt fram så vi prøver å unngå det. Håndarbeider er populære gevinster.

Husk også å skrive på loddboknummer når dere betaler for solgte loddbøker, til den samme kontoen som ovenfor.

Bøkene sendes Anne Enger, Gamle Finnsandvei 33, 3525 Hallingby
Så gjør vi sammen en innsats for forbundet vårt og selger masse lodd. Det er bare å be Anne om flere bøker.

LOTTERIKOMITEEN ER:

Anne Enger, 911 79 287, e-post: a-enger2@online.no

Aud Opheim, 455 03 307, e-post: aud.opheim@gmail.com

Randi Støre Gjerde, 915 41 379, e-post: randi@kvinnerogfamilie.no

Kontonummeret til forbundet er 6034 05 07102

BEREDSKAPSUTVALGET

tar fatt på en ny periode

AV: WENCHE ROLSTAD, LEDER, BEREDSKAPSUTVALGET I NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND

Wenche Rolstad
Jevnaker Kvinne-
og familielagAnne Lise Johnsen
Vevang Kvinne- og
familielagIngrid Sandøy
Romsdal kretsGrete Nordbæk
Elverum Kvinne-
og familielagNina Cathrin
Rognehaug Solvi

Sentralstyret vedtok i sitt møte å utvide Beredskapsutvalget med ett medlem.

DE SOM BLE VALGT ER:

Leder: Wenche Rolstad.

Utvalgsmedlemmer: Ingrid Sandøy, Grete Nordbæk og Nina Cathrin Rognehaug Solvi.
Varamedlem: Anne Lise Johnsen.

Vi ønsker også velkommen til det helt ferske medlemmet Nina Cathrin Rognehaug Solvi. Her følger en liten presentasjon:

– Jeg er Nina Cathrin Rognehaug. Er 50 år og trebarnsmor. Jeg har fått interessen for beredskap gjennom min mor Inger Rognehaug som var aktiv lotte. Hun fikk meg med i lottene på 90-tallet. Hun introduserte meg også for NTF. Ble fylkeskontakt for Sogn og Fjordane. Etter å ha hatt forelesning om beredskap i Vik Kvinne- og familielag og på krinsårsmøte til Sogn og Fjordane krins i 2018, fikk jeg interesse for Norges Kvinne- og familieforbund. Når jeg nå fikk sjansen til å jobbe videre med beredskap, som er veldig aktuelt i den tiden vi er inni, så sa jeg ja til dette.

BEREDSKAP = Å VÆRE FORBEREDT

Det å tenke beredskap, at noe uforutsett kan skje, er viktig. For da har en tenkt på beredskap og kan fortære komme i gang med handling.

Høsten 2021 fikk vi som bor i Innlandet virkelig oppleve et svært vindfullt døgn. Dere som bor andre steder i landet, opplever helt sikkert dette ofte. Noen steder hadde vinden knekt store trær. Når vi ser oversiktsbilder kan det se ut som om noen har moret seg med å kaste masse fyrstikker utover.

Dette resulterte i at mange mistet strømmen. Noen i timer og andre i flere døgn. I november, da dette skjedde, blir det tidlig mørkt, så inne ble det helt svart. Heldigvis hadde vi lommelykt på en fast plass som var lett å famle seg fram til.

Grunnet ombygging hos oss var alt av

stearinlys båret ned i kjeller. Godt da med lommelykt til å finne kjellerlemmen og få den opp så vi kunne finne stearinlysene. Heldigvis har vi ikke bare elektrisk oppvarming. Vedovn er godt å ha og ved også. Dieselaggregat og gassgrill (til bruk utendørs) er også fint å ha. Likeledes en gassovn til innebruk.

Det er viktig å huske på at en ikke skal lagre gass i kjelleren i huset.

EGENBEREDSKAP HJEMME

Har du ikke annen mulighet for oppvarming enn elektrisitet, og strømmen blir borte i lengre tid, er det bra med ulltøy. Tepper og dyner kan en også pakke seg inn i.

Nå er det stor prisøkning på elektrisiteten. På vinteren kan det være skikkelig kaldt. Der det er snø kan en måke snø inntil grunnmuren. Det luner litt.

Har du kjeller og vannrør der, så vær oppmerksom på at vannrørene kan fryse. Sjekk derfor temperaturen i kjelleren din.

Har du vedovn så fyr, men helst med tørr ved. Rå ved kan gjøre sitt til at det blir pipebrann. Vi bruker mye levende lys i den mørke tiden. Gå aldri fra levende lys.

TA ANSVAR FOR DINE NÆRMESTE

I utgangspunktet er det den enkelte som har hovedansvaret for sine nærmeste, og egen sikkerhet. Mat bør du ha på lager til å mette alle i boligen din. Det er også viktig å tenke over hvordan du skal lage til maten uten elektrisitet.

Også var det vann. Minst tre liter vann per person per døgn bør du ha i huset. Vi skal kunne klare oss i tre døgn. Drikkevannet må skiftes ut av og til. Et råd er å skifte det ut ved nyttårstider hvert år.

Salt er viktig å ha en del av i huset. Da kan du salte maten du har i fryseren hvis det blir langvarig strømbrytning.

Forbundets nye beredskapsbrosjyre

Førstehjelpskrin er også viktig å ha i huset. Dersom en er avhengig av visse medisiner er det lurt å ha noe ekstra.

DET SKJER DER DU BOR

Det er i kommunene det skjer, både ekstremvær, flom, ras, brann og andre krisesituasjoner.

Alle kommuner har derfor en ROS-analyse (risiko og sårbarhetsanalyse) og en beredskapsplan. For å få tilgang til å se planen for din kommune, kan du begynne med å kikke på din kommune sine nettsider.

VÅR BEREDSKAPSBROSJYRE

Vi fikk laget en brosjyre om beredskap til landsmøtet. Denne kan dere få ved å henvende dere til kontoret. Den er fin å ha med på stand.

Husk at vi er alle en del av Norges beredskap.

Materiell fra Norges Kvinne- og familieforbund

Tilbud!

- ___ Handlenett, sort m/hvitt trykk **kr. 50,-**
- ___ T-skjorte hvit m/lite farget emblem str. XL, XXL **kr. 60,-**
- ___ Jubileumsboken "Arbeid for likeverd gjennom 100 år",
- ___ Lene Søgaard Gloslie **kr. 150,-**

Profileringsartikler med emblem:

Norges Kvinne- og familieforbund

- ___ Fuego telysestake 1 stk. kr. 250,- 2 stk. **kr. 450,-**
- ___ Sans vase (Hadeland Glassverk) med K&Fs logo **kr. 350,-**
- ___ T-skjorte sort m/hvitt stort emblem str. M, L, XL, XXL **kr. 130,-**
- ___ K&F skjerf, hvit m/sort emblem, 34X166 cm. **kr. 130,-**
- ___ Smykkenål i sølv **kr. 480,-**
- ___ Halssmykke i sølv **kr. 530,-**
- ___ K&F-pin **kr. 15,-**
- ___ Lagledernål **kr. 190,-**
- ___ Lite flagg m/emblem **kr. 50,-**
- ___ Handlenett, orange med logo **kr. 55,- Midlertidig utsolgt!**
- ___ Refleksbånd med logo **kr. 25,-**
- ___ Siccari vase **kr. 250,-**
- ___ Forkle **kr. 225,-**
- ___ Penner **kr. 25,-**
- ___ Ryggsekk **kr. 300,-**
- ___ Skriveblokk **kr. 75,-**
- ___ Paraply **kr. 150,-**

Studieplaner registrert i Studieforbundet næring og samfunn

- ___ Prinsipprogrammet inkl. studieplan **kr. 100**

Skrivepapir, konvolutter o.l. m/emblem: Norges Kvinne- og familieforbund

- ___ Skrivepapir m/emblem A4, farger, 50 ark **kr. 100,-**
- ___ Møteplakat, A4. 4 farger 50 stk. **kr. 100,-**
- ___ Konvolutter m/emblem C5 format, 50 stk. **kr. 60,-**

Hefter, bøker, trykksaker

- ___ Diktsamling, "Hold drømmen levende", Helene Freilem Klingberg **kr. 130,-**
- ___ Bok, "Gøy på landet", Anne Enger **kr. 95,-**
- ___ Bok, "...og rommene var så tomme at musene gikk med sørgeslør", M. Bolstad: **kr. 80,-**
- ___ Vedtekter **kr. 25,-**
- ___ Verktøykassen, (tidl. Tillitskvinnemappen) hele **kr. 150,-**
- ___ Verktøykassen, (tidl. Tillitskvinnemappen) innhold **kr. 90,-**
- ___ Verktøykassen, (tidl. Tillitskvinnemappen) perm **kr. 60,-**
- ___ Tillitskvinnebevis **kr. 5,-**
- ___ Diplom, A4, **kr. 15,-**
- ___ Plakat m/emblem 50x65 cm. **Gratis**
- ___ Abonnement på Sentral-og Landsmøteprotokoller (pr. år) **kr. 275,-**
- ___ Gaveabonnement: Kvinner & Familie (pr. år) **kr. 150,-**
- ___ Årbok fra K&F **kr. 150,-**

Informasjonsmaterieil

- ___ Tidligere numre av medlemsbladet **Gratis**
- ___ Folder "Fremtiden - et felles ansvar" (Ny oppdatert versjon **Gratis**)
- ___ Innmeldingsskjemaer **Gratis**

Porto kommer i tillegg på alle bestillinger

Navn/lag:

Adresse:

Postnr./-sted:

Vi ber om å motta materialet innen:

KUPONGEN SENDES:

Norges Kvinne- og familieforbund
Storgata 11
0155 Oslo

Tlf.: 22 47 83 80

E-post: post@kvinnerogfamilie.no

Siccori vase

Kr. 250,-
med K&Fs logo

Refleks- bånd

Kr. 25,-

Fuego telysestake

1 stk. **Kr. 250,-**, 2 stk. **Kr. 450,-**
med K&Fs logo

Sans Vase

135 mm. **Kr. 350,-** med K&Fs logo

Penner

Kr. 25,-

Smykkenålen

Kr. 480,- med K&Fs logo

Utsolgt

Handlenett, orange

Kr. 55,- med K&Fs logo

Nyhet!

Paraply

Kr. 150,- med K&Fs logo

Forkle

Kr. 225,- med K&Fs logo

Ryggsekk

Kr. 300,- med K&Fs logo

Skriveblokk

Kr. 75,- med K&Fs logo

Se forøvrig alle våre varer i nettbutikken vår på hjemmesiden.

Liste over K&Fs tillitskvinner

Sentralstyret

Forbundsleiar
Aina Alfredsén Førde
Hesteberget 3, 6723 Svelgen
Tlf. 473 37 565
E-post: aina@kvinnerogfamilie.no

Nestleder
Randi Støre Gjerde
Myrdalskogen 123, 5117 Ulset
Tlf. 915 41 379
E-post: randi@kvinnerogfamilie.no

Nestleder
Christine Andreassen
Walemsviksv. 25, 5165 Laksevåg
Tlf. 950 41 886
E-post: christine@kvinnerogfamilie.no

Medlem
Inger Berger
Ekkilsøyveien 72, 6530 Averøy
Tlf. 976 14 248
E-post: ingerbe60@outlook.com

Medlem
Randi Helen Hindseth
Hindsetvegen 87, 7340 Oppdal
Tlf. 997 43 519
E-post: randi@hindseth.no

Medlem
Dagny Pedersen Welle
Frida Hansens vei 3D, 4016 Stavanger
Tlf. 404 10 564
E-post: dagny.pedersen.welle@lyse.net

Medlem
Wenche Kraggerud
L. Halvorsensvei 18, 1659 Torp
Tlf. 918 06 478
E-post: wenche.kraggerud@live.no

1. varamedlem
Edel Mikkelsen
Flotmyrgaten 149, 5527 Haugesund
Tlf. 906 27 735
E-post: emikk@online.no

2. varamedlem
Sigrunn Strøm
Follesevegen 9A, 5302 Strusshamn
Tlf. 959 43 213
E-post: sigrunn.strom@gmail.com

Kretsledere

Bergen og Midthordland
Eldbjørg Gunnarson
Morviklien 23, 5124 Morvik
Tlf. 979 83 791
E-post: eldbjorg.gunnarson@gmail.com

Hålogaland
Gunn Evjen
Evjenveien 386, 8056 Saltstraumen
Tlf. 948 31 112
E-post: gunnda@live.no

Oslo
Liv Aasa Holm
Sørkedalsveien 210, 0754 Oslo
Tlf. 951 63 524
E-post: livaaasaholm@gmail.com

Romsdal
Gerd Røsborg
Istadvegen 665, 6453 Kleive
Tlf. 936 73 878
E-post: ger-roe@online.no

Sogn og Fjordane
Gunnvor Sunde
Solstad, 6827 BREIM
Tlf. 979 55 677
E-post: sundegunnvor@gmail.com

Sunnmøre
Anita J. Kvalsund
Gjertnesåsen 3, 6092 Fosnavåg
Tlf. 412 26 404
E-post: anitaj-k@hotmail.com

Komite - /utvalgsledere:

Valgkomiteen
Leder
Anne Enger
Gamle Finnsandsvei 33, 3525 Hallingby
Tlf. 911 79 287
E-post: a-enger2@online.no

Kontrollkomiteen

Leder
Haldri Karin Engenes
Steinsvåg 14, 5437 Finnås
Tlf. 905 16 279
E-post: haldri47@outlook.com

Prinsippprogramkomiteen

Leder
Elin Hvidsten
Bekkjarvikveien 24, 5114 Tertnes
Tlf. 215 84 287
E-post: elin.hvidsten@live.no

Internasjonalt utvalg

Leder
Merethe Brattetaule
Haukedalen 152, 5121 Ulset
Tlf. 408 28 939
E-post: mestroe2@online.no

Beredskapsutvalget

Leder
Wenche Rolstad
Skarimoen 32, 2760 Brandbu
Tlf. 402 44 896
E-post: wrwenche@gmail.com

Nordens Kvinneforbund

2. representant
Olaug Tveit Pedersen
Nordvikveien 45, 4085 Hundvåg
Tlf. 913 82 124
E-post: olaug@kvinnerogfamilie.no

ACWW

2. representant
Christine Andreassen
Walemsviksv. 25, 5165 Laksevåg
Tlf. 950 41 886
E-post: christine.andreassen@outlook.com

Norsk TotalforsvarsForum

Postboks 1550 Sentrum, 0015 Oslo
Besøksadresse:
Bygning 60, Akershus festning

Fokus

Forum for Kvinner og Utviklingsspørsmål
Storgata 11, 0155 Oslo
E-post: fokus@fokuskvinner.no
Tlf. 23 01 03 00

Studieforbundet næring og samfunn

Postboks 9388 Grønland, 0135 Oslo
E-post: post@naeringogsamfunn.no
Tlf. 22 17 66 00

Mange lag er nå direkte tilknyttet forbundet. Se vår hjemmeside www.kvinnerogfamilie.no under Lag i fylker uten kretsledd.

ABONNER PÅ MEDLEMSBLADET

3 UTGAVER I 2022

Kun
kr 150.-

Annonsepriser:

Helside: kr. 8 000
Halvside: kr. 4 800
Kvartside: kr. 2 900
2 sider oppslag kr. 12 000
Baksiden: kr. 14 000

Format mm:

210x297
185x125/90x260
185x60/90x125/43x260
210x297 x2
210x250

Returadresse: Norges Kvinne- og familieforbund, Storgata 11, 0155 Oslo

Dette er Norges Kvinne- og familieforbund

Som medlem får du:

- Tilbud om advokatbistand
- Rabatt på hotellovernatting
- Medlemsbladet Kvinner & Familie 3 ganger i året
- Tilbud om kurs, konferanser, reiser mm. gjennom ditt lokallag/krets

Ditt medlemskap er viktig!

Våre arbeidsområder er:

- Familievikar
- Innføring av skolemat over hele landet
- Fødetilbudet – økt utdanning av jordmødre
- Integreringsarbeid og aktiviteter lokalt

Synes du at en av de aller viktigste oppgavene i samfunnet er å gi barna et godt og trygt oppvekstmiljø? Vil du gjerne ha mer tid til barna dine uten at det går utover økonomi og yrkeskarriere? Da kan Norges Kvinne- og familieforbund være noe for deg!

Målet er samfunnspåvirkning i kvinne og familiepolitiske spørsmål nasjonalt og internasjonalt.

Våre satsningsområder er: Kvinnepolitikk • Familiepolitikk
• Miljø- og forbrukerpolitikk • Internasjonalt samarbeid

Klipp ut

Jeg ønsker medlemskap i Norges Kvinne- og familieforbund

NAVN:

FØDSELSÅR:

ADRESSE:

POSTNR.-/STED:

LOKALLAG:

KRETS:

E-POST:

TELEFON:

INNMELDINGEN SENDES:

Norges Kvinne- og
familieforbund
Storgata 11
0155 Oslo
Tlf: 22 47 83 80

Du kan også melde deg inn
via vår nettside:
[kvinnerogfamilie.no/
medlemskap/bli-medlem/](http://kvinnerogfamilie.no/medlemskap/bli-medlem/)

☐ Bekreftelse: Jeg samtykker at mine personopplysninger kan benyttes av forbundet til medlemsblad, forbundsnytt, invitasjoner og medlemslister som sendes ut til tillitsvalgte.